

# 1. Rudi Šeligo: TRIPTIH AGATE SCHWARZKOBLER

Rudi Šeligo se je rodil leta 1935 na Sušaku. V Ljubljani je študiral filozofijo in psihologijo. Od leta 1962 je bil predavatelj statistike na Visoki šoli za organizacijo dela. Leta 1988 je prejel Prešernovo nagrado.

Nekaj njegovih del: roman Stolp (1966), zbirka novel Kamen (1968), pripoved Triptih Agate Schwarzkobler (1968), roman Rahel stik (1975), drama Slovenska savna (1987), drama Volčji čas ljubezni (1988).

Šeligova proza pripada modernizmu, vendar jo s prejšnjimi smermi vežejo številne ideje in motivne niti, med drugim celo s socialnim realizmom. V novelah in obsežnejših delih pripoveduje o življenju malih ljudi - uradnic, otrok, mladostnikov ali delavcev. Prikazuje njihovo socialno in duhovno stisko, kaže jih kot žrtve socialnih sistemov sredi vsakdanje stvarnosti. Šeligo poskuša nadomestiti tradicionalni opis človeka kot celovite osebnosti z novim načinom, ki poskuša iz dogajanja izločiti človeka in njegovo zavest. Opisuje samo človekovo okolje, predmete v njem, gibe, trenutke človekovega obstoja. Tak slog je dobil ime reizem.

## **Triptih Agate Schwarzkobler**

Pripoved Triptih Agate Schwarzkobler je prvič izšla leta 1968. Predstavlja enega vrhov Šeligove pripovedne proze in slovenskega modernega pripovedništva sploh. Sestavljena je iz treh poglavij, vsako od teh opisuje položaje, v katerih se znajde "junakinja", mlada uradnica: najprej kaže njeno življenje v pisarni, nato neprijetno doživetje v kinu in beg z neznancem v ljubezensko prigodo, nazaduje njen obup in vrnitev v vsakdanje življenje. Te tri življenjske postaje opisuje v doslednem reističnem slogu, obenem pa tako, da zraste celota v prikaz življenjskega smisla in nesmisla v sistemih sodobne administrativne, tehnične in racionalizirane družbe.

Odlomek je z začetka pripovedi, obenem uvaja daljši, izrazito "reističen" opis dogajanja v prostoru. Gre za natančen prikaz podobe pisarne, predvsem pa se pisatelj osredotoči na predmete v pisalni mizi in na njej. Tudi oseba v odlomku - Agata - je predstavljena kot predmet, kot skupek predmetov, kot aparat, ki deluje bolj ali manj brez misli, samodejno.